

ÁLVAREZ BLANCO, Rosario & RODRÍGUEZ MONTEDERAMO, Xosé L., "O 'Diálogo de Alberte e Bieito' : Dramaturxia, elites letradas e escrita en galego a fins do século XVI", Boletín da Real Academia Galega, nº 363, (2002), pp. 241-311.

DIÁLOGO DE ALBERTE E BIEITO

| | | | | | |
|---------------------------|---|----|------------|---|-----|
| <f. [1]ra> [ALBERTE] | [...] [...].edra [...] [...].tr[.]bro [...] [m]uy on[ro]ssa came abundante[i]ña †p†esta lutoossa | 15 | | ¿Ela é morta? Deçeyme, ¿ou Tareyja a torta, ou [o] gaiteiro Damián, ou Biçente o teçelán, ou Margarida a da porta? Ben parece, meu Alberte, que che esqueze de preguntar por túa nay, e primeiro por teu pay. ¿Ese é o pago que merezen? Ben sey ja que morreron / Aaa — Non chores que me dás pena acordar danada pena que cos finados está. | 85 |
| <f. [1]rb> |abes de lebante †p†iña os antepassadosiçon diferente †d†e agora ... se agora ay mill honrradosra muyta gente†or†a Ja non ten o labrador con manténs carro ferrado nen ten bacas. Y-o que é muyto peor, que anda o sayo y-o calzado sen atacas. | 35 | | Xa pagou as rromarías que andou co demo, noso enemigo, según foi delo testigo, ¿solla que a condenou! | 100 |
| [BIEITO].- | Mais ¿quen canta, que bèn facendo garganta? A miña palabra enpeño que non bèn de donde eu beño, según a boz que lebanta. En berdade que ten boz de noso Abade. Según ten a barba posta, debe de ser da Benposta ou peón de Cotobade. | 40 | <f. [1]yb> | [...] e ja Con Pola Que ay de ... | 115 |
| [BIEITO].- | Mais ¿quen canta, que bèn facendo garganta? A miña palabra enpeño que non bèn de donde eu beño, según a boz que lebanta. En berdade que ten boz de noso Abade. Según ten a barba posta, debe de ser da Benposta ou peón de Cotobade. | 45 | | e demo[s] ... Meus non †fal† Nosoutr[os] que por d. | 220 |
| [ALBERTE].- | ¡Ay Jesús[s]! ¡Bállame o sinal da X! ¡E este é o meu sobriño! Pois j'oje non bibín biño para turbárseme a luz. | 50 | | estamos t. de maneir[a] con co n. Que nas Eu oyn [...] cousas que de fames gr. que se quer. | 225 |
| [ALBERTE].- | ¡Ele él ¡É por Deus y-en miña fel ¡Ou, Alberto! ¡Ou, meu parente! ¿Como béns así doente? ¿Mordeuche o çapato o pé? | 55 | | de soldados os camifios enpachados, furtando carros e bes[tas], queimando caniços e zes[tas], | 230 |
| <f. [1]va> [ALBERTE].- | [...] ja non esperaba dar[bos] Abofé quero abraçarbos. | 60 | <f. [2]ra> |[ados] [...] [s]es ses [...] [...] | 235 |
| BIEITO.- | Tente, e pon primeiro o lío. ¡No-me apretes! ¡Jesús co sos que me metes! Por çerto, tanto apertaste que da porta arreventa[ste] a ataca y-os vñletes. | 70 | |adosados [...] [...] | 250 |
| ALBERTE.- | Mal sabés. Escuitaime e oyrés os traballos que ey pasado. ¡Ay, miña Elbira do eyrado! ¡Ay, miña muller Ynés! | 75 | |[o]tess potess | 255 |
| | | 80 | | | 260 |

| | | | | | |
|-------------|---|-----|------------|---|-----|
| | [...] | | ALBERTE.- | E que miran polo probeito que tiran en gobernar o lugar. | 325 |
| |ngueira | 265 | | | |
| | canseira | | BIEITO.- | Éche cousa de chorar as lançadas que nos tiran | |
| | tan | | | | |
| | n cando | | | os que benden, que os ollos sacar pretenden, todo para lebar fóra. | 330 |
| | asubiando | 270 | | A malizia neles mora, qu'este é o trato en que se entenden. | |
| | o de canibela | | | | |
| | [d]o que a sabán leba | | | | |
| | del boy chifrando. | | | | |
| <f. [2]rb> | [ir] | | | Non acharés, Por máis e máis <i>que</i> busqués, na bila va rregateira | 335 |
| | [ir] | 275 | | nen na praza nen na feira, mas mill milleiros berés, | |
| | r e non fan y-ó cabo | | | | |
| | n é meter o rabo entre as pernas e fugir. | | | | |
| [BIEITO].- | Meu sobriño, pouco biche no camiño, que acá muyto máis pasou. | 280 | | pois non trato do peixe que foi barato, tanto barbo e lengoado, e doutro peixe prezado que sobrava ó can y-ó gato. | 340 |
| | Ésa jente acá chegou e no-nos deixaron biño, | | | | |
| | pan nen pasta, que ata estar de choz non lle basta: darlles da bianda boa | 285 | <f. [2]vb> | | |
| | mesturada con boroa, só pantrigo non se gasta. | | | | |
| | Ja a bezifia non ten galo nen galiña, polo camiño e congostra | 290 | | | |
| | fan máis mal que no-a lagostra: son como abes de rapifia, | | | | |
| | lagumeiros, lapuzes e lacoeiros, que con achaque da guerra | 295 | | | |
| | quedou ynsinada a terra a consentir lacoeiros, | | | | |
| | <i>que</i> ladróns ja n-os ay en Gargallóns, que na bila ja se vssa | 300 | <f. [3]vb> | [...] P[...] [...] e ja que nen senon | 370 |
| | va que din garatussa entre os máis fortes peóns, | | | buraziños, panchozes tama[ñi][iños], va jiba ou mara[gota], e si acaso bén pij[ota] non bola larpa /... .[iños] | 375 |
| | que non fan conta que se benda o pan pequeno, negro e ruyn. | 305 | | [...] [enos] †boa †[enos] a beñas [eñas] non menos [er] e bir a bender do que parece [m]uyto máis mereze e bén a bender | 410 |
| | Non ten memoria que ay fin nen por detrás qué dirán. | | | | 415 |
| <f. [2]va> | [ato] | | <f. [3]rb> | | |
| [ALBERTE].- | [ato] | 310 | | [eiro] [eiro] [aide] or nen alcaide por fino difeiro. | 420 |
| | mais que todo que din que o obo[y]. ... ten a condición do gato, | | | | |
| | rabuñar queren, achando lugar barrén como barredeyra | 315 | | [B]en sería mirar a camizería, ber a carne <i>que</i> se corta, que algua seique foi morta que seis naçidas tragía. | 425 |
| BIEITO | Cada vn diga na feira como nela biu pasar, | | | | |
| | qu'eu tamén digo que ay gente de ben que tan bo alcalde se acha | 320 | | Que eso passa: benturosa foi a cassa que tal carne coziñou, pois <i>que</i> non se enpezou. | 430 |
| | que se ó ruyn non lle pon tacha é mellor cós que alá sen. | | | | |

| | | | | | |
|------------------------|--|-----|-----------------------|--|-----|
| BIETTO.- | Como o gato pola brassa deixan yr esto, e polo consintir se fan coussas que non digo | 435 | <f. [3]vb> | vn carneiro, va camissa: todo che é coussa de rrissa.[elo]. [...] | 495 |
| ALBERTE.- | A justiça, como non, faz dele rrissa. Bieyto Sirgado ou Rial, Cabanelas ou Cassal... | 440 | BIETTO.- ALBERTE.- | [...] [...] | 525 |
| BIETTO.- | Ja non curan de cobiza. Rrazón fora dar á moça <i>que</i> non mora con ningún y-anda solteira quatroçentas na tra... e botala logo fóra | 445 | <f. [4]ra> | co... .. on Mai[s] sabe. por ter cara d. che deron algu Alá nesa An | 530 |
| ALBERTE.- | do lugar, e non consentir andar á erba mill rrapaziños que ja se fan ladronziños por non-os fazer alugar. Zerto, tío, que si figera algún frío, según o que abés contado, que quedara aquí giado. | 450 | <f. [4]rb> | [...]udal aya o cojo moeda o rojo [m]uyto do rreal | 565 |
| BIETTO.- <f. [3]va> | Pois eu non che desbarío. [...] e quanto mái[s] chamamos a deu. | 455 | | [...] ... [o]s emos de comprar[u]e non llos taijaron nesta vila [s]egún se fijo en Castilla tamén no tempo da guerra non se che vssa en esta terra se non é por marabilla, pois prateiros, alfayates, caldeireiros y-os mestres dos pichés, pipas, barrís e tonés, zurradores e barbeyros, | 570 |
| ALBERTE.- BIETTO.- | Ja non trato da manada e do barato dos escriuanos rreás eu non digo que son, mas... Non, que pagarás o pato. Sonche tantos que Espinossa non ten [cantos] na súa escola para os [ter] vn par d'anos a escribir, non digo cás nen mais cántos. | 460 | | tundidores, ferreyros e pescadores, serralleyros, tezeláns, como que vntaron as mans, pois non deijo os ferradores; tan samente, quedou trincando no dente o ofiço do boticario, e soeyro o canpanario quedou medio fracamente. Desa sorte pareze que todo é morte, pois non queda can nen gato que mirando ben seu trato en todo non desconforte. | 575 |
| ALBERTE.- | De fieles sonche como os lebreles, que deles jamais oyn coussa falssa nen rruyn que oubesse saydo deles. O rrebés bin fazer a un cordobés y-a outro sibillano, abofé, si non me engano, ca lle surziron o ynbés | 465 | ALBERTE.- | Para a aldea barnos a fazer a zea, que ja é tempo me parece. E aynda <i>que</i> máis me esqueze, queday con muy boa estrea. | 580 |
| ALBERTE.- | Non, que pagarás o pato. Sonche tantos que Espinossa non ten [cantos] na súa escola para os [ter] vn par d'anos a escribir, non digo cás nen mais cántos. | 470 | | | 585 |
| ALBERTE.- | De fieles sonche como os lebreles, que deles jamais oyn coussa falssa nen rruyn que oubesse saydo deles. O rrebés bin fazer a un cordobés y-a outro sibillano, abofé, si non me engano, ca lle surziron o ynbés | 475 | | | 590 |
| ALBERTE.- | De fieles sonche como os lebreles, que deles jamais oyn coussa falssa nen rruyn que oubesse saydo deles. O rrebés bin fazer a un cordobés y-a outro sibillano, abofé, si non me engano, ca lle surziron o ynbés | 480 | | | 595 |
| BIETTO.- | pola treta que figeron, y-á gineta sobre dúas burras pardas o[s] sacaron sobre albardas e diante va tronpeta. Acá, fillo, non che ay tanto caramillo, nen ladróns sutís y-arteiros: ay vns ladróns formigeiros, ladróns de sacos de millo, | 485 | | | 600 |
| BIETTO.- | vn reyxelo, furtan vn cós, vn capelo, | 490 | | | |